

Istinomjer Zastone <istinomjer@zastone.ba>

Upit - Istinomjer

---

donorska mrezaBiH <budidonorba@gmail.com>
To: Istinomjer Zastone <istinomjer@zastone.ba>

Thu, Feb 16, 2023 at 12:10 AM

Poštovani Minele,

hvala Vam još jednom za interes i nadam se ozbiljno istraživanje u ovoj oblasti koja je izuzetno kompleksna.. Široko vam je polje djelovanja, u kojem god pravcu da krenete :)

Od nerada bolnica, do nedavanja novca za lijekove, za pacijente, preko nepovjerenja pacijenata u sistem, sprege farmaceutskog lobija jer su aparati i potrošni materijal za dijalize izuzetno isplativi, mogućih zloupotreba od humanitarnih organizacija i pojedinaca, mogućih zloupotreba od nasih ljekara koji upućuju pacijente u tačno određene klinike u inostranstvo, nerada vlasti... zakidanja Fonda solidarnosti za sredstva...

No, da se vratim odgovorima na Vaša pitanja:

1. Donori su osobe koje su donirale organ ili dio organa drugoj osobi za života (Kod nas samo rodbina do IV koljena i tazbina mogu biti donori, naš sistem ne poznaje tzv altruistične transplantacije, odnosno donorstvo među prijateljima ili nesrodnim osobama), ili nakon moždane smrti - saglašnoću porodice - organi se doniraju pacijentima na listi čekanja koju vodi Federalno ministarstvo zdravstva. Za života se kod nas može donirati koštana srž, jedan bubreg i dio jetre. Nakon moždane smrti donora, po dobijanju saglasnosti porodice, presađuju se rožnjače, jetra i bubrezi. Pacijenti koji imaju zatajenje pluća ili srca - kod nas su osuđeni na smrt - nažalost. Donorska kartica nema zakonsku snagu, ali ima jasnu simboliku i poticaj je da se razgovara sa porodicom šta da odluči u slučaju da nastupi moždana smrt kod nas. Donorska kartica je vizualizacija humanosti. Za 20 godina djelovanja, Donorska mreža u BiH, zajedno sa udruženjima dijaliziranih i transplantiranih pacijenata, izdala je oko 70 000 donorskih kartica. Naš Zakon pretpostavlja da smo svi donori, ako se nismo za života izjavom Ministarstvu usprotivili tome, ali svejedno je potrebna saglasnost porodice kada su u pitanju tzv kadaverične transplantacije, odnosno transplantacije nakon smrti. Važno je istaći da ne postoji registar osoba koje su nosioci donorskih kartica, niti takvo što smije postojati, zbog zaštite ličnih podataka...

2. Što se tiče osoba koje su se transplantirale u inostranstvu - taj broj nema niko. Velika je razlika između osoba koje su morale biti transplantirane vani (ako su nepodudarne krvne grupe), koje bi trebalo po uputi konzilija da se obrate ZZO i da ZZO snosi troškove transplantacije u inostranstvu i osoba koje nisu ni željele da rade ovdje transplantacije i budu na listi čekanja, nego su odmah lično ili putem humanitarnih akcija sakupljala sredstva ili platile svojim novcem i otišle. Podatke o tome koliko transplantacija je platila Federacija BiH - možete dobiti od Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH. Podatke o tome koliko je pacijenata otišlo u inostranstvo i obavilo transplantacije - nema niko. Sasvim je sigurno da se najviše transplantacija obavlja u Turskoj, a potom u Republici Hrvatskoj. U novije vrijeme - popularna je Bjelorusija, koja je ozakonila alturistično doniranje. Ovdje je važno istaći da su naši državljani sve do hapšenja Batka i raskinkavanja Otvorene mreže - negdje mogli biti na listama čekanja u stranim državama. Nakon te afere, naši državljani redovnim putem ne mogu nigdje dospjeti na listu čekanja za organe preminulih osoba, osim ovdje. Bjelorusija je pak zemlja za najvećim rastom transplantacija, jer je praktično moguće kupiti organ zakonito. Dok u Turskoj i Hrvatskoj transplantacije bubrega, sa svojim donatorom, na primjer, koštaju 17 000-20 000 eura, u Bjelorusiji transplantacija košta oko 115 000 eura. Jasno je dakle o čemu se radi, ali je zakonito.

U prilogu Vam dostavljam kratki opis i presjek stanja (koji sam spremala za druge prilike, u januaru), ali i prezentaciju profesora Senaida Trnačevića, iz oktobra prošle godine. Poučna je i ima dobre statistike. Profesor je ustupio Donorskoj mreži prezentaciju pa se može koristiti, uz navođenje autora. Također, brošuru možete pronaći na našem webu www.donorskamreza.com

Ukoliko zaista imate volju istraživati i pisati o ovoj oblasti - na raspolaganju su Vam svi resursi i znanja Donorske mreže u BiH, koju čine i pacijenti i ljekari i "obični" građani.

Na raspolaganju sam i za sastanak, ukoliko imate potrebe. Srdačno Vas pozdravljam i još jednom zahvaljujem.

Adela Čomić
Volonterka koordinatorica
061 051 235

[Quoted text hidden]

---

2 attachments

Presjek stanja donorstvo i transplantacije u BiH.docx
32K

Transplantacija bubrega u BiH za TIKa prezentacija deff. 19.10. Adela.ppt
6075K